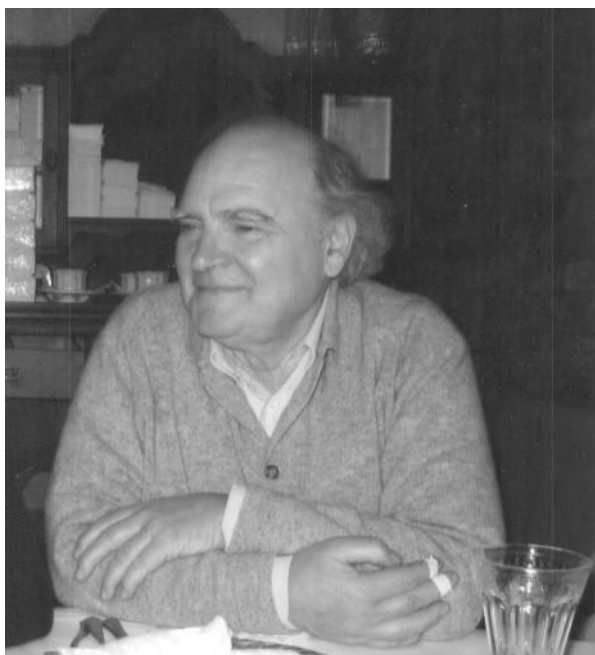

Professzor Dr. Hídvégi J. Egon

1931-2016

Hídvégi Egon 1931. augusztus 4-én született a baranyai Vajszlón, az Ormánság jellegzetes falujában. Édesapja itt körorvos, az „egyke” problémájának elkötelezett kutatója. Egon tőle tanulta meg a nemzet problémái iránti elkötelezettséget, a tudományos gondolkozást.

A gimnáziumot a komáromi Bencés gimnáziumban kezdte el 1941-ben, majd Tatán a Piarista gimnáziumban folytatta, ahol 1949-ben érettségizett jeles eredménnyel. Édesapja nyomdokán járva, eredetileg orvos szeretett volna lenni, de arra hivatkozva, hogy nem tanácsos hogy édesapja nyomdokaiba lépjen, átirányították vegyésznek. Bejutott a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Karára vegyészhallgatónak. Egyetemi évei alatt biokémiát is hallgatott az Orvostudományi Egyetemen. Így lett biokémikus, aki azonban élete végéig kudarcként élte meg, hogy nem volt orvosi diplomája.

Az egyetem elvégzése után 1953-ban sikerült az Orvostudományi Egyetemen egy gyakornoki állást elnyernie, először a Közegészségtani Intézetben, majd a Biokémiai Intézetben. Utóbbiban a daganatok nukleinsav szintézisét vizsgálta daganatellenes szerekkel

történt kezelésre. Doktori disszertációját ebből a témából készítette az ELTE-n Bruckner professzor irányításával 1957-59 között. 1960-ban meghívást kapott Hans Lettré professzortól a Heidelbergi Egyetem Rákkutató Intézetébe, ahol egy évig a daganatellenes szerek hatásmechanizmusát vizsgálta.

Az NSZK-ból hazatérve az Országos “Frédéric Joliot-Curie” Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézet (OSSKI) jogelődjének Biokémia osztályán folytatta munkáját, ahova Antoni Ferencsel együtt jöttek át a SOTE Biokémia Intézettől, Várteréz Vilmos, az intézet alapító igazgatója hívására. Második otthona lett az Intézet, sok munka, és sok hangulatos együttlét emlékét őrizte a kezdeti időszakról. Az OSSKI-ban tanulmányozta az ionizáló sugárzás hatásmechanizmusát a fehérje és nukleinsav (RNS) szintézisre, és ezen eredményeit kandidátusi disszertációjában foglalta össze, amelyet 1967-ben nyújtott be és 1970-ben védett meg.

1967-ben elnyerte a Nemzetközi Rákellenes Unió Eleanor Rooseveltt ösztöndíját, amellyel két évet töltött az Egyesült Államokban, Houston-ban, a Baylor Egyetem Gyógyszertani és Rákkutató Intézetében, prof. Harris Busch laboratóriumában, visiting associate professzorként. Itt a riboszóma-RNS szintézissel foglalkozott daganatsejtben, és új, nagy molekulásúlyú nukleoláris RNS-prekursorok keletkezését bizonyította.

Hazatérve, az OSSKI-ban átvette a Biokémia osztály vezetését. 1977-ben megvédte nagydoktori értekezését, amelyet a daganatok ribonukleinsav szintéziséről készített.

1977-79-ben rendes egyetemi tanárként az Egyesült Államokban, Madison-ban tanított a Wisconsin Egyetem Onkológiai Intézetében, ahol a daganatok hyperthermiás kezelését is kutatta. Visszatérve, 1982-ben kinevezték az Intézet Sugárbiológiai Főosztályának vezetőjévé, 1988-ban pedig az OSSKI tudományos főigazgató-helyettese lett. Nyugdíjba vonulásáig megtartotta a Tumorbiológiai Osztály vezetését.

1981 - 1989 között a MTESZ Magyar Biokémiai Egyesület főtitkára volt. 1986-ban megkapta a Munka Érdemrend arany fokozatát. Kétszer jelölték az MTA levelező tagjának. A biotechnológia molekuláris biológiai alapjait tanította a Budapesti Műszaki Egyetem Mezőgazdasági Kémiai Technológiai Tanszékén. 1990-től a BME címzetes egyetemi tanára lett. Számos hazai, nemzetközi és amerikai tudományos társaságnak volt a tagja; elnöke a Nemzetközi Sejtmag Workshop-nak, és tagja több MTA szakbizottságnak. 1991-94 között, miniszterelnöki kinevezéssel az OMFB Műszaki Szakértői Testület tagjaként az orvosi, gyógyszeripari és biotechnológiai kutatási-fejlesztési témák koordinátora volt.

A Baylor Egyetemen és később a Wisconsin Egyetemen eltöltött négy éve egybeesik a génebézészet tényerésével. Az Amerikában szerzett ismereteket és tapasztalatokat igyekezett

hazahozni. Kezdeményezte és részt vett a génebézészeti technikákön alapuló modern biotechnológiai programok hazai beindításában. Itthon és külföldön biokémiát és sugárbiológiát tanított az egyetemi oktatás mindhárom szintjén. Számos doktorandus és kandidátus dolgozott laboratóriumában, készítette és védte meg disszertációját. Munkatársaitól folyamatos fejlődést, előrehaladást várt el. Ha ambiciózus fiatalemberrel találkozott, mindent elkövetett annak támogatása érdekében. Kapcsolatait felhasználva munkatársait egy-két évre külföldi laboratóriumokba juttatta el, amivel lehetőséget adott nemzetközi tudományos együttműködésekre.

Az alapkutatót, az ehhez elengedhetetlen szakképzést, a nemzetközileg is elismert kutatók megbecsülését a nemzeti létezés alapfeltételének tekintette. A sugáregészségügy színvonalon tartását és folyamatos fejlesztését a legfontosabb feladatok közé sorolta.

Ha hitt valamiben, akkor makacsul kitartott mellette. Egy buldog erejével harcolt az „igazságért”. Természetesen így ellenségeket is gyűjtött maga köré. Életét összegezve mégis azt mondhatjuk, hogy több a barátja, mint ellensége. Sokan gondolnak rá szeretettel. Sikeres, elismerésben kevesebb, de szeretetben gazdag életet hagyott maga után.